

1688

Lau Amickowia

Alahua facti Bast: Nowodworski

Sgel.

5492

Liau 1617

za Tyg. 3

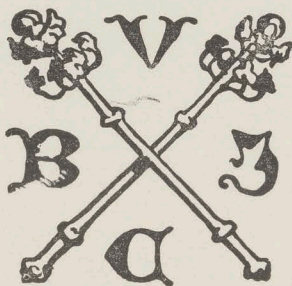
xxxix. 2. 168

5492

Biblioteka Jagiellońska

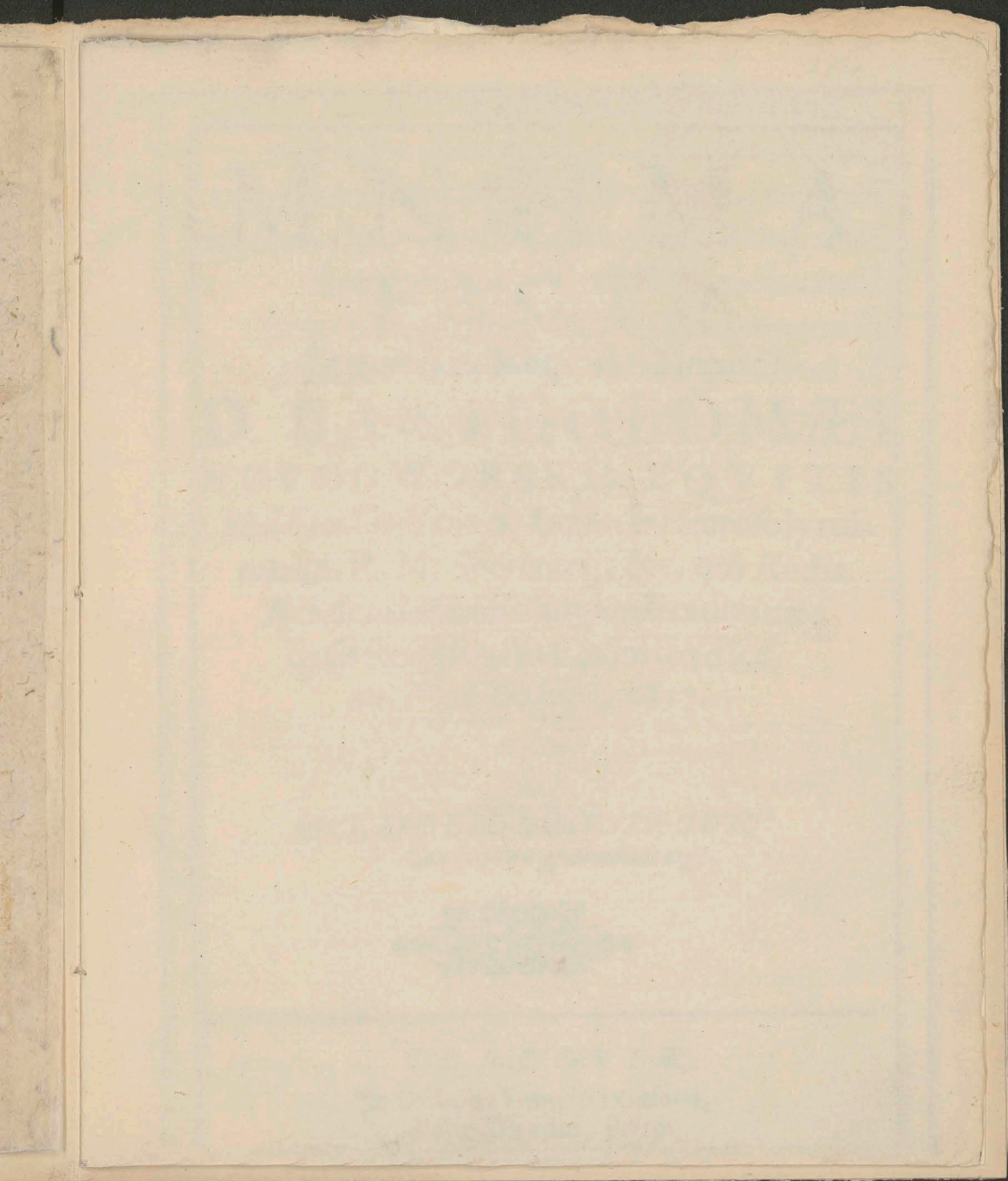
stdr0002022

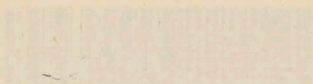

585269

Mag. St. Br.

11688. 20

585289

1850

170
M N H M A

F A C T I,

Generosiae Magnifici Domini

D. BARTHOLOMÆI
NOVODORSKI, EQVITIS

Militiæ Ordinis S. Ioannis Hierosolymi-
tani, S. R. M. Secretarij, &c. qui studia
Academica nouis impensis adauxit:

Ipsis ferijs sancto Casimiro dica-
tis, Anno Domini, 1617.

A

M. LAVREN: SMIESZKOWIC

Conscriptum gratitudinis ergò.

GRACOVIAE,

In Officina Francisci Cesarij,
Anno Domini, 1617.

In stemma gentis.

O D E M O N O C

Ista Nouodworscÿ felix est fascia, primis

A regni nostri prodita principijs.

Sive quod hi primi fuerant baptismate loti

Talibus euincti tempora fasciis.

Sive quod in bellis horum zelantia Reges

Vulnera pro patria, hoc obvoluerunt modo.

Virumuis fuerit, nunc Nouodworscius augeo

Hac ambo, cum artes sumptibus amplificat.

585269

T. Mag. St. Dr.

1969 K 76 St. Dr.

Et

In Officina Francisci Celsii,
Anno Domini, 1617.

O D E

ODE MONOC.

CAsimire sancte, Regiæ domus iubar,
Et surcule beatissime Iagelloniæ
Propagis, & tuæ vnum asylum Lechiæ,
Viue archetype pudoris integerrimi:
Quam faustus aduenis tuæ Poloniæ
Quam faustus aduenis tuæ etiam Academiae;
Quæ à Regibus Diuis, tuis maioribus
Olim fata, imbres beneficentiæ sitit.

En quando læti agimus tuum festum diē,
Tuamq; vitam recolimus sanctissimam,
Ex tequē inoblito recordamur animo
Auos tuos, nostros factores Regios:
Tum inquam grauis pietate meritifq; patriæ
Decorus, ille effractor insuperabilis
Smolenscij, famam trahens longissimam,
Magnis in hostem semper armatus animis,
Regiq; amatus & probatus plurimum,
Sanctæq; militiæ Hierosolymæi ordinis
Iuratus, & magnis potens ausis eques:
Bartholomæus Nouoduorscius, decus

Et fama perpes inclytæ gentis suæ?
Ciuiscatâ prudentiâ instructissimus,
Bellorum in ausis miles erectissimus
Vtrâq; vir: togâ sagoq; maximus.
Is rem suam labore quæ sitam arduo
Belliq; præmium irremunerabilis
Quod victimam pro patria sese daret,
Et pulchram in armis mortem obire quæret
Toties suis pro ciuibus: tanti istius
Operis sacram mercedulam; cui nam dicat?
Academiæ Lechicæ, lyceo nobili
Septentrionis educatrici vnicæ,
vt literarum commoda publica augeat.
Vult quippe alumni quattuor sint nobiles
E territorio suo, quæis vltimus
Accessit è populo Tucholien sium.
Isti quothebdomadis ferent sortem bonam
Vt cogitent hoc vnicum quod artium est;
Suoq; studio præpositum habebunt acrem
Vnum æstimatorem Magistrum, qui vigil
Debebit excubare ad horum literas,
Iustum dydactron pro labore sufferens
Eliberalitate Nouoduorscij.
Quid illud? An non eloquendum, cum suos

Venerans patronos opere non casta precor,
Horum facerimus celebritatibus,
Hierosolimiticum contubernium iuuat,
Auctarijs, ô valde quàm in loco datis;
Solenniaque sacrorum inibi fieri ampliter,
Iisdem diebus de suo æternum iubet:
Isto atque facto demeret Diuos sibi,
Factoq; eodem demeret Musas sibi,
Quæ erunt loquaces semper in laudem istius.
Te inquam Antoni Patauine, cuius festa lux
Victoriam Smolensciam emirata erat;
Te quoq; Georgi sancte militum omnium
Fratrisq; patronum sui; & te præsidem
Militiæ, Iohannes Hierosolymice, suæ;
Te Barthelomæe quoq; purpurans sui
Nominis originem, Calimirum ast virginem
Quod hocce factum sit ratum, die huic sacra.
Vos iste vestrosq; celebres dies facit
Vos ô patroni eius, beati cælites:
(Referre, qua potis est, beneficium volens)
Tantumne preculis? largitate imò sua,
Dum contubernium auget in vestrum decus.
Quid postea? hos ne tantum adauxit iste, qui
Prodesse satagit omnibus per patriam?

6 Imò ecce prodest omnibus; scholas enim
Mansuetioribus Camœnis deditas
(Ab ordine ipsarum rato classes vocant)
Donat minerali benefico, & tres scholas
Tribus Magistris singulasq; singulis
Vacuis & exemptis onere quopiam alio
Instaurat, & firmat perenni robore,
O factum in alta perferendum secula,
Seris & olim personandum à posteris,
O animum & o mentem auream, o sic publicè
Crescentiæ boniq; cupidam publici.
Enim hoc in ornamen iuuamenq; patriæ
Fieri, negabit ille qui non est sciens;
Quantâ illa regna, quàmq; terribilem ferant
Eclipsim, inauspicata mala quæ obnunciat,
Vbi con fili sol non suos radios ciet,
Quem deuehere solet eruditio solida;
Quæ in sistit antiquâ orbitam & veterè viam.
Negabit etiam hoc ille, qui non audiit
Quàm teneriter quàm & ex medulla pectoris
Amore dio saucij, patriam tuam
Deames, & illi te hostiam dare peruelis.
Pensate & æquam hoc in trutinam mittite.
Hocce documentū inquam potens sanctissimi

A moris in patriam suam, percuritur
Cuius ab edaci ardore Nouo duor sciūs;
E cuius ore, bibimus aure illud melos;
Se se beatitatis est aliquid in hoc
Mortalitatis tugurio, hoc in corpore;
Nil acriore sibi cupidine cupere,
Nullam & magè optare sibi sortè tam aureã,
Quàm Rege coram, aut sobole coram Regia
In patriæ charissimæ negotio,
Ut prodigus vitæ suæ effundat animam,
Nequaquam inultus patriæ suæ stragem.
O veteris exemplar animæ, ô priscum decus
Nostro hoc repertum sæculo, rarum nimis.
Assurgit in me larga spes & me iubet
Fidere potenter Lechiam inuictissimam
Fore, cū suos quoq; habeat hæc meros Codros.
Vitæ ergo qui non parcus est ob patriam,
Idem iste quæuis alia donat largiter,
Ut commodare patriæ suæ queat.
Proporro cui donat, aiūm huc aduertite:
Academiae illi Sarmatarum gloriae,
Veteri Magistre ciuium nostratium,
Quæ annos ducentos ampliusque, est partui
Intenta natorum, sua pro patria.

Nec

Nec est modò effera, illud at sibi deest
Olim quòd etiam defuit, Anaxagora,
Qui sic Periclem affatur ingratisimùm
O Pericle qui lampadem lucere vult
Affundere oleum debet, alias deperit.
Susurrat hic fortè aliquis occultò in animo,
Fundatam opibus Academiã esse veteribus.
Ego verò ita animũ induco, & ita prorsũ æsti-
Vetus ædificiũ ni refingas veteraq; (mo:
Lapsaq; senectam ob temporis ni obfulcias,
Nouãq; hinc & hinc non suppleas, isthic situs
In habitat & caries vetula, non sed homines.
Sic æstimate peruetustum quodlibet
Beneficium, & vetera laborum præmia
Quæ tempore exedente vim pecuniæ
Valorem & antiquante rerum pristinum
Augerier necessitas grandis iubet.
Vidisti id alto animo Nouoduorisci, et ideo,
Tuis adauges hoc celebre Gymnasium
Pulchris redivitibus, cuius è diuite sinu
Examina illa prodire civium
Prudentum, & illa magna nominalfortium
Virorum, & illa numina prope, præsulum
Verenda; quos ita finge nunc tecum loquũ

Noster anime Nouoduorſci & inclyte tuę
Domus perenne decus, beaſti nos modo
Incredibilibus gaudijs, quando vnicam
Noſtram eruditricem, tua iuuas ope,
Academiã, noſtras Athenas Lechicas,
Noſtriq; regni peruetus gymnaſium:
Hic hic iuuentam triuimus noſtram impigrã,
Hic & vias perarduã cognouimus
Virtutis, & ab altricis iſtius vberẽ
Sapientię lac copioſum ſuximus:
Hinc in theatrum publicorum munerum
Et in negocia patrię cucurrimus.
Nec inſolenter exterã prouincias
Viſere libuerat: nam quid hoc petulantię?
Exigere pretio id à ſua viciniã,
Magniſq; plurimiſq; cum periculis;
Quod ſi velit domi ſuę habeat quilibet?
Atq; illa certẽ noſtra pulchra tempora,
Illi beati patrię noſtrę dies,
Hinc plurimũ clementi habebant, cum nihil
Sectata gentes diſſitas noſtra patria,
Viuentſq; legibus ſuis & moribus
Exotica omnia oderat; licentiã hinc
Quiduis nouandi (alia vt tacenda reticeam)

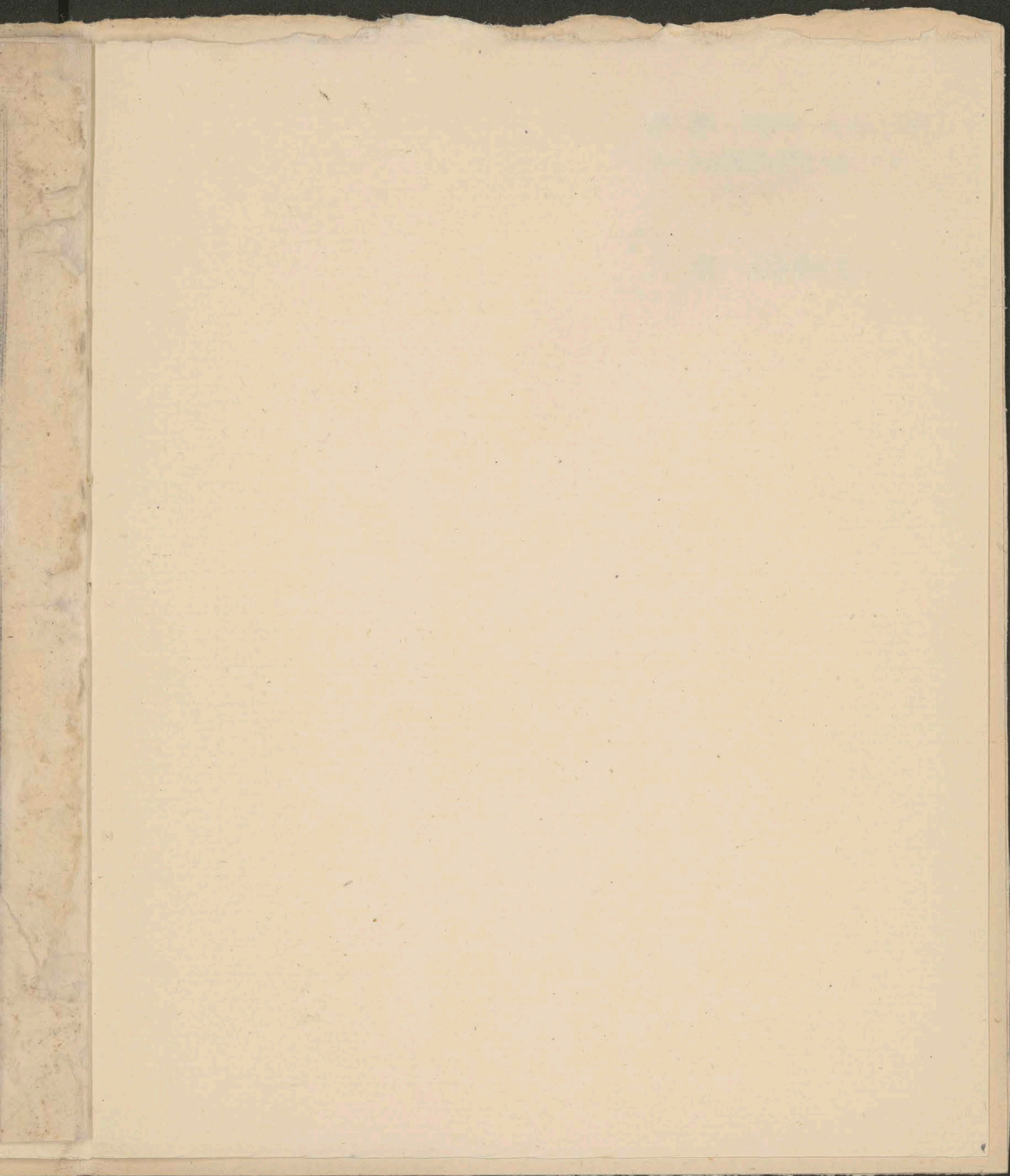
10
Herbescere rata fuerat. Ergo promouēs
Patrię tuę genium, & catissima veterump
Confilia regum liberali dextera
Iuuas, ea propter enim ijs authoribus
Surrexit hoc nobile lyceum, intra suos
Pubes Polona limites mentem vt bonam
Quęrat, nec amplas perduat vaniter opes,
Patrięq; moribus affricet aliquam notam.
Hoc factum & ipsis mânibus nostris dedit
Noua gaudia, & vitam dabit tibi posthumam.
Qui hoc artiũ emporium omniũ meritissimũ
De patria (quę charitates omnium
Exuperat omnes) vsq; ita impigrę iuuas;

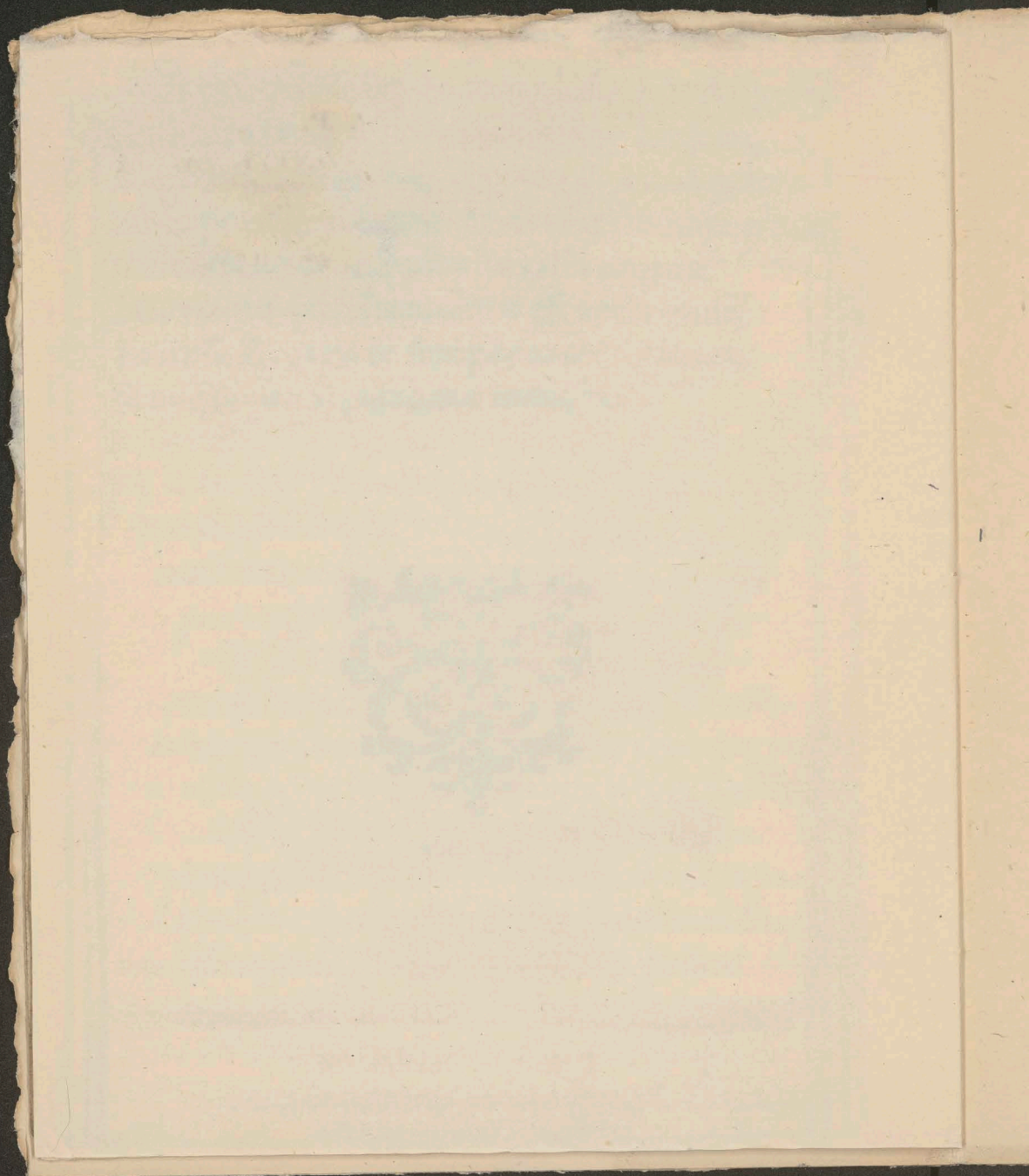
Hęc verba grandes patriũ anime nostratiũ
Tibi loquuntur ô Nouoduorisci inolyte,
O & beate qui tuum peculium
Nunquam in fat æstimanda patrię cõpda
Effundis, in rem & granditer perutilem
Nam terra velut effæta manet, & non parit
Fructum ni abortum, si suã non influat
Vi coelum in illam; sic nihil fructi dabunt
Artes, & assurgere nequibunt lætius
Si haud liberale augmen virorum principum
Influxerit in harum parentes genuinos

Plutarchus, eruditionis apex, ait.
Quid quòd superstes hinc erit nomen tuum,
Vetabiturq; mori beneficentia tua hæc,
Quàm fama anus loquetur, atq; postèrum
Sera memorabunt seclâ, nec te mancipi
Obliviosis temporibus vnquam dabunt.
Memorabit hoc, mundo senescente, abnepos
Tuus, dabitq; similibus facinoribus
Se se, obtuens tuam memoriam viuidam.
Quosq; tua liberalitas istæc alet,
Hi computabunt tempora, & quod sæculum
Te habuerit anquirent; potiti ac munerum
Et dignitatis publicæ sellas suas
Alij curules cum infidebunt, te sibi
Fuisse magnum authorem ad illa culmina;
Comparibus omnes proloquentur vocibus:
Altoq; suspiria trahent à pectore
Vitamq; celicæ beatitudinis
Lachrimis obortis tibi precabuntur, tua &
Sepulchra deuoti videre gestient.
Sed apage musa, nunc eum superstitem
Loquamur, utq; sit superstes & bonis
Quibusq; florentissimus nimis diu,
Positis adaram genibus orandus Deus.

Et tu o pudoris gemma, plusquã & Angele,
Casimire sancte, Patrone nostræ Lechiæ,
Regumq; nostrorum, inclytæq; Academiae:
Huic porrige manum, & dexteram iuuaminis
Extende coelo in huius auxilia omnia.
Hic namq; patriæ amator est acerrimus,
In iussa Regum & semper arrectissimus,
Studijq; patrij patronus maximus.

P. P. DOM KSIĄŻKI
— ANTYKWARIAT —

* 054169

